

Informatizacija u djelatnosti patronaže

Božena Vrabec

Pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo DZ. Zagreb Zapad

Sažetak:

Proces integracije zdravstvenog sustava u jedinstvenu cjelinu s ciljem protoka informacija radi planiranja i provođenju te dostupnosti zdravstvene usluge završava formiranjem elektronskog zdravstvenog zapisa (EZZ) kao zamjene za zdravstveni karton korisnika zdravstvene skrbi. Fokus interesa integrativnih procesa su korisnici zdravstvene zaštite (pojedinci, obitelji i zajednica), a cilj je unapređenje kvalitete zdravstvene usluge uz racionalizaciju potrošnje. Horizontalna i vertikalna integracija sustava provedena je korištenjem novih tehnoloških postignuća s mogućnošću generiranja podataka u različite baze. Tako postoje odvojene baze s administrativnim podacima od baza u kojima su pohranjeni podaci o zdravstvenom stanju osigurane osobe. Dostupnost uvida u podatke pohranjene u EZZ omogućena je u svakom trenutku ovlaštenom subjektu u sustavu zdravstva uz maksimalno osiguravanje zaštite identiteta i privatnosti.

Ključne riječi : informatizacija, integracija, patronaža, zdravstvena njega

Uvod

U bolnicama se razvija „Bolnički informacijski sustav“ (BIS) dok se u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (PZZ) daje suglasnost certificiranim tvrtkama čije programsko rješenje podržava mogućnost integracije svih djelatnosti u sastavu domova zdravlja, specijalističku i ljekarničku djelatnosti, hitnu medicinsku pomoć i djelatnost zdravstvene njege u kući. Integracijom informacijskih sustava PZZ, BIS-a s informacijskim sustavima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) sačinjavaju Središnji informatički sustav zdravstva .

Izvan integriranog zdravstvenog sustava ostaje jedino patronažna zdravstvena zaštita koja postupke zdravstvene njege prikazuje u pisanoj formi koristeći jednu jedinu oznaku/šifru (92095) iz „Plave knjige“ za sve izvršene intervencije unutar ciljanih skupina.

Informatizacija i integracija patronažne djelatnosti u informatički sustav

Prvi korak u informatizaciji patronažne djelatnosti je informatizacija PZZ s već korištenim modelom Elektroničkog zdravstvenog zapisa (EZZ) koji predstavlja skup svih važnih podataka prikupljenih tijekom liječenja bolesnika u zdravstvenom sustavu od rođenja do smrti, zamjena je za postojeći zdravstveni karton. Podaci EZZ-a pohranjuju se u Sustav elektronskih zdravstvenih zapisa (SEZZ) koji je u skladu sa međunarodnim standardima (CEN/TC 251 ENV13606). Sigurnost Sustava elektronskih zdravstvenih zapisa omogućen je korištenjem "Smart" kartica temeljem kojih je uvid u elektronski zdravstveni karton ograničen prema kompetencijama zdravstvenih djelatnika. Spajanje zdravstvene iskaznice osiguranika i Smart kartice dobiva se mogućnost uvida u postojeće zdravstvene probleme i omogućen je nastavak upisivanja kliničkih, administrativnih i financijskih promjena. Sustav je podložan promjenama i integriranje patronažne zdravstvene zaštite moguće je uz kvalitetno programsko rješenje, informatičku opremu (računala s operativnim sustavom Windows XP Professional i pisačima) s odgovarajućom komunikacijskom vezom (DSL, ISDN...) prema Internetu odnosno sustavu Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH).

Budući da se rad patronažnih sestra odvija izvan zdravstvene ustanove, pri integraciji patronaže u postojeće sustave potrebno je planirati prenosivu računalnu opremu (laptop, tablet ili iPhone). Prenosiva računalna oprema omogućava slanje i primanje elektronske poruke u tijeku provođenja zdravstvene njege te slijedivost već ranije upisanih sestrinskih postupaka iz različitih razina sestrinske skrbi. Mogućnost slanja i primanja elektronske poruke u tijeku sestrinskog postupka ima direktan utjecaj na kvalitetu zdravstvene njege.

Također je važno napomenuti da podaci ostaju trajno u bazi podataka, mogu se nadopunjavati novim zdravstvenim pokazateljima bez ponovljenih upisivanja cijelog procesa skrbi. ranije planirane postupke. Korištenjem već postojećih baza podataka se bitno smanjuje udio radnog vremena u administriranju u korist zdravstvene njege.

Prelaskom na novu tehnologiju dokumentiranja postupaka zdravstvene njege potrebno je provesti kvalitetnu edukaciju patronažnih sestara budući da veći broj medicinskih sestara nema stečeno znanje iz područja informatike. Edukaciju treba posebno usmjeriti na poznavanje kompjutoriziranih aplikacija unutar programskih rješenja. Važno je naglasiti da bez dobre i kontinuirane edukacije nije moguće ostvariti formiranje elektronskog zdravstvenog zapisa/kartona, a ni korištenje središnjeg sustava razmjene podataka.

Zaključak:

Integracija BIS-a i programskih rješenja PZZ s informacijskim sustavom zdravstvenog osiguranja i javnoga zdravstva čine jedinstven informatički sustav prilagođen mjerama primarne, sekundarne i tercijarne prevencije, usklađen sa stručnim i državnim institucijama te podložan promjenama. Uključenost u programska rješenja informatičkih sustava podjednako su važna svim zdravstvenim profesionalcima neovisno o tome provodi li se dijagnosticiranje, liječenje ili zdravstvena njega.

Iskorištenost i dostupnost podataka u EZZ daje mogućnost pretraživanja od strane više korisnika, služi kao zbir podataka u poučavanju, menadžmentu, istraživanju, komunikaciji, racionalizira potrošnju uz uvjet da se postigne zadovoljavajući tehnički i ljudski resursi.

Integracija djelatnosti patronaže nije samo zamjena za papirnatu zdravstvenu zapise već nadopuna EZZ sa podacima o zdravstvenom stanju korisnika određenog područja kao važnog pokazatelja za planiranje mjera zdravstvene zaštite i razvoj organizacijskog modela za njihovo provođenje. Nadalje integracija koja osigurava jednako funkcioniranje na svim razinama zdravstvene skrbi bazirana na stručnim kompetencijama zdravstvenih profesionalca omogućuje najvišu moguću kvalitetu i sigurnost zdravstvene skrbi svakom korisniku uz optimalne troškove i poštivanje etičkih standarda.

Literatura:

1. Mojsović Z i suradnici. Zdravstvena njega u zajednici. Visoka zdravstvena škola, 2005.
2. Varga S, Stevanović R, Mauher M, Pređa Trupeć T. Uspostava i razvoj nacionalnog integriranog zdravstvenog informacijskog sustava Hrvatski časopis za javno zdravstvo 1(3), 2005.
3. Kern J. Zdravstvo digitalnog doba. Hrvatski časopis za javno zdravstvo 1(3), 2005.